

اقتصاد

نبض اقتصاد

صادرات بنزین ایران رکورد زد

صادرات بنزین از طریق بورس انرژی در هفته گذشته رکورد زد و از مرز ۷۲ میلیون دلار گذشت.

سیدعلی حسینی مدیرعامل بورس انرژی با اعلام این خبر به خبرگزاری صداوسیما گفت: در هفته گذشته ۱۱۰ هزار تن بنزین از طریق رینگ صادراتی بورس انرژی به ارزش ۷۲ میلیون دلار معامله شد و مقصد صادرات این فرآورده‌های نفتی کشورهای همسایه اعم از عراق، افغانستان، ترکیه، پاکستان و سایر کشورهای همسایه بود.

وی ادامه داد: با توجه به تمهیدات اندیشیده شده شرکت ملی پالایش و پخش به دنبال توسعه صادرات فرآورده‌های صادراتی است و اعلام آمادگی کرده که فرآورده‌های با کیفیت بالا و با قیمت رقابتی را در سطح خرده‌فروشی و عمده‌فروشی از طریق بورس انرژی ساماندهی کند.

مدیرعامل بورس انرژی گفت: ما هم از طرف شرکت ملی پالایش و پخش این آمادگی را داریم که از مبادی مختلف و انبارهای مختلف که در سطح کشور است این فرآورده‌های نفتی را تحویل گرفته و به تاجار خارجی و صادرکنندگان ارائه کنیم.

حسینی ادامه داد: با وجود ده پالایشگاه بزرگ در کشور و انبارهای متعدد نفت و همچنین پشتیبانی خوبی که برای فروش این فرآورده‌ها از طریق بورس انرژی انجام می‌شود امیدواریم صادرات این فرآورده‌های نفتی از طریق بورس انرژی ایران رونق بگیرد.

وی افزود: ایران تنها کشور در منطقه است که مازاد قابل صادرات در فرآورده‌های نفتی به‌ویژه بنزین با کیفیت بسیار بالا را دارد و این امر ظرفیت بسیار خوبی را برای شرکت ملی پالایش و پخش و همچنین برای بورس انرژی فراهم کرده است و با همکاری این دو مجموعه شاهد گسترش این مازاد خواهیم بود. مدیرعامل بورس انرژی به ذکر برخی از آمار معاملات اشاره کرد و گفت: در هفته گذشته ۳۰۵ هزار تن فرآورده را در بورس انرژی به ارزش هزار و ۵۲۰ میلیارد تومان معامله کردیم که از این میزان ۱۱۰ هزار تن بنزین به ارزش ۷۲ میلیون دلار، ۱۰۶ هزار تن گاز مایع به ارزش ۳۰ میلیون دلار معامله شده است.

کاهش قیمت بلیت هواپیما از ۲۱ شهریور

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: با توجه به کاهش نرخ ارز، از ۲۱ شهریور قیمت بلیت هواپیما در مسیرهای پرتردد ۱۰ تا ۲۰ درصد هم کاهش می‌یابد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، مقصود اسعدی سامانی دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی با بیان این‌که کاهش نرخ ارز در روزهای گذشته زمینه‌ساز کاهش قیمت بلیت هواپیما شده است، گفت: به دلیل آن‌که بسیاری از هزینه‌های شرکت‌های هواپیمایی براساس قیمت ارز است در نتیجه با توجه به روند نزولی قیمت ارز شرکت‌های هواپیمایی تصمیم به کاهش میانگین ۱۰ درصدی قیمت بلیت هواپیما در تمام مسیرهای داخلی گرفته‌اند.

او ادامه داد: ۲۱ شهریور قیمت بلیت هواپیما در تمام مسیرهای داخلی به‌طور متوسط ۱۰ درصد کاهش می‌یابد و در مسیرهای پرتقاضا تا ۲۰ درصد هم کاهش قیمت بلیت ادامه خواهد داشت. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی افزود: به‌طور مثال قیمت بلیت مشهد با توجه به عوارض خروج هم‌اکنون ۷۵۴ هزار و ۶۰۰ تومان است که در نرخ جدید به ۷۰۰ هزار تومان کاهش می‌یابد. او بیان کرد: در صورتی که قیمت ارز همچنان روند نزولی داشته باشد کاهش قیمت بلیت هواپیما ادامه‌دار خواهد بود و شرکت‌های هواپیمایی جهت تسهیل تردد مسافران و همچنین آسایش آنها تصمیم به کاهش قیمت بلیت هواپیما گرفته‌اند.

اسعدی سامانی درباره قیمت بلیت هواپیما در ایام اربعین هم گفت: به دلیل آن‌که سوداگران و دلان، بازار سیاه برای ایام اربعین ایجاد نکنند، شرکت‌های هواپیمایی تصمیم گرفته‌اند که نرخ ثابتی برای نجف و کربلا اعلام کنند البته هنوز تصمیم شرکت‌های هواپیمایی قطعی نشده است. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی اظهار کرد: شرکت‌های هواپیمایی از تمامی ظرفیت خود جهت تردد راحت‌تر مسافران استفاده می‌کنند و با توجه به لغو روادید کشور عراق امسال اشتیاق زائران برای سفر به کربلا و نجف بسیار بیشتر خواهد شد.

هزار حلقه تایر رادیال سواری در کشور تولید شده که این رقم در مدت مشابه سال قبل شش میلیون و ۷۰۰ هزار حلقه بوده است. به این ترتیب میزان تولید در این بخش افزایش داشته است؛ بنابراین از ناحیه تولید مشکلی وجود ندارد اما سرمایه‌های سرگردان در بازار به سمت احتکار تایر رفته است.

دارد، اظهار کرد: هم‌اکنون تایر سواری در بازار با قیمت ۵۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود اما نرخ مصوب آن ۴۰۰ هزار تومان است. سخنگوی انجمن تایر با بیان این‌که قیمت تایر براساس مدارک ارائه‌شده به سازمان حمایت و مصوبه این سازمان تعیین شده است، گفت: طی ۵ ماه ابتدای امسال شش میلیون و ۸۰۰

احتکار لاستیک خودروی سواری

سخنگوی انجمن صنعت تایر با بیان این‌که سرمایه‌های سرگردان در بازار به سمت احتکار تایر رفته است، از احتکار لاستیک خودرو سواری به‌عنوان دلیل گران شدن آن خبر داد. به گزارش فارس، مصطفی تنها، با بیان این‌که در حال حاضر اختلاف قیمت ۲۰ تا ۲۵ درصدی بین نرخ مصوب تایر با قیمت بازار آزاد وجود

گزارش جام جم از فرصت‌سوزی میلیاردی با خام‌فروشی سنگ‌آهن

سنگ آهن می‌فروشیم آهن آلات می‌خریم!

ایران با در اختیار داشتن بیش از دو میلیارد و ۵۰۰ میلیارد تن ذخایر قطعی انواع سنگ‌آهن به عنوان دهمین کشور دارای

ذخایر این ماده معدنی در جهان قرار گرفته است، با این حال کشورمان در عدم بهره‌برداری مطلوب از این ذخایر سنگ‌آهن، بدون شك جزو کشورهای سرآمد جهان محسوب می‌شود.

اگر زنجیره برداشت سنگ‌آهن تا تولید فولاد در ایران تکمیل شود، کشورمان به راحتی می‌تواند با صادرات محصولات فولادی از یک طرف، مشکل بیکاری را حل کرده و از طرف دیگر، صادرات فولاد را جایگزین صادرات نفت خام کند. در شرایط فعلی

بخشی اعظم سنگ‌آهنی که از معادن ایران استخراج می‌شود، به طور خام به کشورهای دیگر خصوصاً چین صادر می‌شود و متأسفانه همین

سنگ‌آهن با تبدیل به فولاد و آهن‌آلات با قیمت بالاتر به کشوریمان برمی‌گردد. این در حالی است که بخش زیادی از ظرفیت کارخانجات

ذوب‌آهن و فولاد کشورمان به دلیل تأمین نشدن مواد اولیه، تعطیل است؛ یعنی بازی دو سر باخت برای ایران.

به همین دلیل امروز متصدیان بر این اعتقادند که وجود امکاناتی مانند ذخایر سنگ‌آهن، انرژی و نیروی کار ارزان سبب شده تولید فولاد کشور با مزیت همراه بوده و در بازارهای صادراتی قابل رقابت باشد. چنانچه در داخل کشور رویه صادرات با منع و محدودیت روبه‌رو نشود، صادرکنندگان این بخش نسبت به چگونگی راهیابی به بازارهای هدف آگاهند و به نوعی می‌توان گفت صادرات فولاد می‌تواند جایگزین صادرات نفت برای کشور باشد. گفتنی است هم‌اکنون تولید سنگ‌آهن کشور به بیش از ۳۰ میلیون تن می‌رسد لکن ارزش صادرات زنجیره فولاد ۴/۱ میلیارد دلار است. با این حال به‌دلیل عدم توازن توسعه در حلقه‌های مختلف زنجیره تولید فولاد، به‌خصوص فاصله سرمایه‌گذاری صورت گرفته در استخراج سنگ‌آهن و تولید کنسانتره و گندله، همچنین عدم آزادسازی قیمت سنگ‌آهن در داخل، هم‌اکنون ظرفیت تولید کنسانتره و گندله، کمتر از ظرفیت تولید و استخراج سنگ‌آهن است. با توجه به این موضوع هرگونه سیاست‌گذاری جهت محدودیت صادرات سنگ‌آهن باید به صورت تدریجی و همراه با آزادسازی قیمت سنگ‌آهن (به طوری که مزیت نسبی و وجود ذخایر سنگ‌آهن در ایران حفظ شود) و تکمیل واحدهای کنسانتره‌سازی و گندله‌سازی و با در نظر گرفتن حاشیه سود معقول معدن‌کاری صورت پذیرد.

افزایش ظرفیت بهره‌برداری از معادن طبیعتاً اشتغال چندان‌ی ایجاد نخواهد کرد ولی ایجاد کارخانه‌های زنجیره ارزش فولاد همچون تبدیل سنگ‌آهن به کنسانتره، تبدیل کنسانتره به گندله و تبدیل این محصول نیز به مواد فولادی در کنار هم می‌تواند اشتغال‌زایی گسترده‌ای در سطح کشور داشته باشد و سبب شود بیکاری در استان‌هایی که این معادن در آنجا جای دارند به شدت کاهش پیدا کند، در این صورت به ضرس قاطع می‌توان گفت صادرات خام سنگ‌آهن به کشورهای مختلف با ایرادات اساسی روبه‌روست.

قیمت‌های دستوری دولت برای جان کارخانجات سنگ‌آهن

مهرداد اکبریان، رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران گفت: تولید سنگ‌آهن در کشور همیشه مازاد بر ظرفیت مصرفی کارخانجات فولادی کشور بوده است.

وی افزود: مازاد بر تولید را معمولاً شرکت‌های سنگ‌آهن به خارج از کشور صادر می‌کردند، بااین حال برخی از سنگ‌آهن‌های تولیدشده نیز برای صنعت فولاد کشور مناسب نیست. مثلاً سنگ‌آهن هماتیت کم‌عیار بنا بر نوع روشی که داریم کار می‌کنیم خریدار داخلی ندارد و همواره برای صادرات تولید می‌شود؛ در حال حاضر این محصول در صنعت سیمان عراق به مصرف می‌رسد و خیلی از کارخانجات داخلی برای سنگ‌آهن‌های عیار پایین تولیدی طراحی نشده است.

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران تصریح کرد: تاکنون کمبودی در تناژ سنگ‌آهن نداشته‌ایم، اما این موضوعی که به‌وجود آمده درخصوص کنسانتره سنگ‌آهن و گندله آن است که سال‌های گذشته نهضتی برای تولید و سرمایه‌گذاری روی این محصولات در کشور به وجود آمد و بخش خصوصی را ترغیب به آن کردند.

اکبریان گفت: با توجه به زیرساخت‌ها، این امر در همه استان‌های کشور به صورت همگن صورت نگرفت، به همین دلیل تنظیمی که باید برای تولید و مصرف هر واحد انجام شود عملی نشد بنابراین نیاز به طرحی جامع برای حل این مشکل بیش از پیش احساس شد تا معلوم شود واحدهای داخلی ماده خامشان را از کجا تأمین کنند و محصول نهایی‌شان را به چه کسی بفروشند.

وی با بیان این‌که جدیداً کشور به این قضیه که تنظیم بازار و جدول صحیح عرضه و تقاضا برای همه واحدهای

تولیدی تدوین شود، ورود کرده است، افزود: ما هم مخالف صادرات بی‌رویه سنگ‌آهن هستیم ولی اگر به صورت کامل جلوی صادرات گرفته نشود مخالف هستیم چون به‌شدت به ارز و درآمد حاصل از آن نیازمندیم و معدود بنداری در جهان وجود دارد که کشتی‌های ایرانی را قبول می‌کنند بنابراین نباید در این زمینه خودتحریمی داشته باشیم.

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران اذعان کرد: در بحث صادرات فولاد دچار تحریم هستیم با این حال شرکت‌های فولاد به این دلیل نتوانستند مواد اولیه خود را در بازار خریداری کنند که دولت در نحوه فروش و توزیع کنسانتره و گندله ورود کرده و دخالت‌های ناچایی را انجام داده است و قیمت‌های دستوری را در این امر اعمال کرد.

اکبریان افزود: این قیمت‌های دستوری زمانی وضع شد که قیمت سنگ‌آهن در بازارهای جهانی با افزایش بی‌سابقه‌ای روبه‌رو شده بود که با توجه به قیمت‌های

روز جهان فروش کنسانتره با قیمت دستوری ۲۵ درصد از قیمت جهانی کمتر بود. وی با بیان این‌که در شرایط کنونی قیمت‌های جهانی کاهش شدیدی یافته و دولت‌نیازی به‌وضع قیمت‌های دستوری ندارد، اظهار کرد: کارخانجات سنگ‌آهن علاقه‌مندند محصولاتشان را در داخل کشور به‌فروش برسانند، چون بازار داخلی بسیار جذاب شده است. به همین دلیل ذوب‌آهن چون قیمت سنگ‌آهن داخلی بسیار پایین بود نمی‌توانست به این محصولات دست پیدا کند زیرا کارخانجات سنگ‌آهن سودشان در صادرات بود.

رئیس هیات مدیره انجمن سنگ‌آهن ایران گفت: از طرفی بالانس درستی در توزیع سود بین حلقه‌های زنجیره فولاد صورت نمی‌گرفت و اگر دولت دخالتی در این امر نمی‌کرد اتفاقات بهتری می‌افتاد و از طرف دیگر هم نمی‌توانیم رکورد سال‌های گذشته (هفت میلیون تن) صادرات فولاد را با توجه به تحریم بشکنیم.

امکان افزایش ۲ برابری تولید ذوب‌آهن

بهرام سبحانی، رئیس هیات مدیره ذوب‌آهن اصفهان و رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: ذوب‌آهن سه‌کوره بلندداره که یکی از آنها را چند سال پیش خوابانده بودند که دوباره این کوره در حال آماده‌شدن برای راه‌اندازی است و تا پایان سال آماده خواهد شد و در مدار تولید قرار خواهد گرفت به شرطی که مواد اولیه و سنگ‌آهن به آن برسد. وی با بیان این‌که با راه‌اندازی این کوره طبیعتاً ظرفیت ۴۵ درصدی غیرفعال کارخانه ذوب‌آهن اصفهان فعال خواهد شد، افزود: وقتی قیمت جهانی سنگ‌آهن در بازارهای جهانی افزایش می‌یابد، تولیدکنندگان داخلی این محصول تمایل بیشتری به صادرات دارند چون پول بسیار بیشتری نسبت به مشتری‌های داخلی آنها نمیشناس می‌شود. رئیس هیات مدیره ذوب‌آهن اصفهان تصریح کرد: با این حال اولویت باید تأمین کارخانه‌های

فولاد کشور باشد؛ چون حتی طبق دستوری که معاون اول رئیس‌جمهور داد باید ابتدا به صورت صددرصدی نیاز کارخانه‌های داخل تأمین شود سپس کارخانجات سنگ‌آهن مبادرت به صادرات این محصول بکنند. سبحانی گفت: وزارت صمت باید مدیریت درستی روی این موضوع داشته باشد تا سنگ آهنی که مورد نیاز واحدهای داخلی (از جمله فولاد مبارکه، ذوب‌آهن اصفهان، فولاد خوزستان و فولاد خراسان) است تأمین بشود و اگر مازاد بود، کارخانجات سنگ آن را صادر کنند، با این حال این موضوع را بارها به دوستان در این وزارتخانه گفته و از آنان درخواست کرده‌ایم که یک‌معدن جداگانه به ذوب‌آهن اصفهان اختصاص دهند.

وی افزود: با این‌که ۴۵ درصد فعالیت مان به دلیل نقص در کوره غیرفعال شده بود، ولی تاکنون به هیچ وجه تعدیل نیرو در مجموعه ما صورت نگرفته است؛ به همین دلیل طبیعتاً با راه‌اندازی کوره نیرویی نیز به این مجموعه اضافه نخواهد شد ولی بهره‌وری آن افزایش خواهد یافت.

دولت دخالت نکند

بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران نیز گفت: مهم‌ترین مشکل در این بحث به قیمت‌گذاری در زنجیره ارزش برمی‌گردد. وی افزود: دولت در قیمت‌گذاری زنجیره ارزش فولاد دخالت و این زنجیره را دچار مشکل می‌کند. برای شرکت‌های فولادی قیمت فوب بندرعباس ۳۹۰ دلار است ولی فولادی‌ها را مجبور می‌کنند که محصولاتشان را در بورس عرضه کنند و کف عرضه برای آنها تعیین می‌کنند که نسبت به قیمت جهانی بسیار پایین است.

رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران تصریح کرد: این امر به تبع زنجیره ارزش فولاد ر تحت تأثیر قرار می‌دهد چون قبلاً کنسانتره ۱۱ درصد قیمت شمش فولاد خوزستان تعیین می‌شد که تقریباً نصف قیمت جهانی است.

شکوری افزود: در زنجیره ارزش تولید فولاد یک اختلاف

۲۰ تا ۴۰ درصدی با قیمت‌های جهانی وجود دارد بنابراین چگونه ممکن است فعالان اقتصادی را تشویق به فروش محصولات شان به کارخانجات داخلی بکنیم.

وی اظهار کرد: دولت به این دلیل قیمت‌های دستوری را در صنعت فولاد اعمال می‌کند که مصالح ساختمانی و محصولات نهایی گران نشود؛ این در حالی است که این محصولات هم‌اکنون در بازار داخلی به بالاترین رقم خود رسیده است، به همین دلیل این امر به ایجاد رانت برای واسطه‌ها و برخی از افرادی که در زنجیره ارزش صنعت فولاد هستند، منجر می‌شود.

رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران گفت: طبیعتاً با دخالت نکردن دولت در امر قیمت‌گذاری زنجیره ارزش فولاد، قیمت این محصولات متعادل خواهد شد و هیچ‌کدام از زنجیره ارزش فولاد انگیزه‌ای برای صادرات بی‌رویه نخواهند داشت و خود فعالان این صنعت با دست برداشتن دولت از قیمت‌گذاری عرضه و توزیع سنگ‌آهن در بازار، آن را به تعادل خواهند رساند.

